

Паламар В. В.

ОЗІОД «ННІБ НА СБУ»

Науковий керівник :

Князєв С.О., полковник, к.ю.н. с.н.с., професор СК-32

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЦЕДУРИ ВІДНЕСЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ДО ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ В УКРАЇНІ

XXI століття - нова епоха інформаційних технологій. Нова епоха характеризується стрімким розвитком інформаційного суспільства, використанням інформаційних технологій майже у всіх сферах суспільного життя, глобалізацією суспільних процесів, виникнення нового ряду загроз інформаційній сфері, що передбачає необхідність забезпечення належного рівня захисту інформаційної безпеки держави.

Важливою складовою забезпечення інформаційної безпеки держави в сучасних умовах розвитку інформаційного суспільства є забезпечення належного механізму віднесення важливої для держави інформації до державної таємниці. Такий вид механізму реалізується шляхом закріплення на законодавчому рівні процедури віднесення інформації до державної таємниці та визначення суб'єктів, які мають право здійснювати дану процедуру.

Основним нормативно-правовим актом в Україні у сфері державної таємниці є Закон України "Про державну таємницю", який регулює суспільні відносини пов'язані з віднесенням інформації до державної таємниці, засекречуванням, розсекречуванням її матеріальних носіїв та охороною.

Державна таємниця - вид таємної інформації, що охоплює відомості у сфері оборони, економіки, науки і техніки, зовнішніх відносин, державної безпеки та охорони правопорядку, розголошення яких може завдати шкоди національній безпеці України та які визнані у порядку, встановленому цим Законом, державною таємницею і підлягають охороні державою [1].

Віднесення інформації до державної таємниці - процедура прийняття рішення про віднесення категорії відомостей або окремих відомостей до державної таємниці з установленням ступеня їх секретності шляхом обґрунтування та визначення можливої шкоди національній безпеці України у

разі розголошення цих відомостей, включенням цієї інформації до Зводу відомостей, що становлять державну таємницю, та з опублікуванням цього Зводу, змін до нього [1].

Правовий статус суб'єктів, які мають право здійснювати віднесення інформації до державної таємниці закріплений законодавством України. Так, зокрема, в Законі України "Про державну таємницю" визначається поняття про посадову особу, яка має право здійснювати віднесення інформації до державної таємниці, її права, обов'язки, завдання.

Відповідно до Закону України "Про державну таємницю" віднесення інформації до державної таємниці покладається на Державного експерта з питань таємниць. Державний експерт з питань таємниць - посадова особа, уповноважена здійснювати віднесення інформації до державної таємниці у сфері оборони, економіки, науки і техніки, зовнішніх відносин, державної безпеки та охорони правопорядку, зміни ступеня секретності цієї інформації та її розсекречування [1].

Перелік посадових осіб, на яких покладається виконання функцій Державного експерта з питань таємниць визначений в Указі Президента України від 01.12.2009 № 987/2009.

З вище зазначеного переліку посадових осіб, на яких покладаються функції Державного експерта з питань таємниць, можна зробити висновок, що до цього переліку віднесені головні керівні посади державних органів, підприємств, установ організацій, найважливіших сфер життєдіяльності держави. Реалізація функцій Державного експерта з питань таємниць зазначеними особами сприяє захисту та віднесенню важливої для держави інформації до державної таємниці, що є складовою захисту національних інтересів України та забезпечення національної безпеки України.

Загальний порядок віднесення інформації до державної таємниці закріплений Законом України "Про державну таємницю". Він передбачає, що інформація може бути віднесена до державної таємниці:

- з власної ініціативи Державного експерта з питань таємниць;

- за зверненням керівників відповідних державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій до Державного експерта з питань таємниць;

- за зверненням громадян до Державного експерта з питань таємниць.

Кожний Державний експерт з питань таємниць приймає рішення про віднесення інформації до державної таємниці з відповідного кола питань, що належать до його компетенції згідно з посадою. Отже, в умовах нової епохи інформаційних технологій спостерігається стрімкий розвиток інформаційного суспільства, що характеризується не лише сприятливим фактором виникнення нових інформаційних технологій, але і появою нових загроз інформаційній безпеці держави. Важливою складовою захисту інформаційної безпеки держави є визначення та віднесення важливої для держави інформації до державної таємниці. Закріплення такого механізму на законодавчому рівні сприяє суттєвому підвищенню рівня захисту інформаційної безпеки особи, суспільства і держави та захисту національних інтересів України.

Список використаних джерел

1. Закон України "Про державну таємницю" // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 16. — Ст. 93.